1. Был болен некто Лазарь из Вифании, из селения, [где жили] Мария и Марфа, сестра ее.

УПО: Був же хворий один, Лазар у Віфанії, із села Марії й сестри її Марти.

KJV: Now a certain man was sick, named Lazarus, of Bethany, the town of Mary and her sister Martha.

2. Мария же, которой брат Лазарь был болен, была [та], которая помазала Господа миром и отерла ноги Его волосами своими.

УПО: А Марія, що брат її Лазар був хворий, була та, що помазала Господа миром, і волоссям своїм Йому ноги обтерла.

KJV: (It was that Mary which anointed the Lord with ointment, and wiped his feet with her hair, whose brother Lazarus was sick.)

3. Сестры послали сказать Ему: Господи! вот, кого Ты любишь, болен.

УПО: Тоді сестри послали до Нього, говорячи: Ось нездужає, Господи, той, що кохаєш його!...

KJV: Therefore his sisters sent unto him, saying, Lord, behold, he whom thou lovest is sick.

4. Иисус, услышав [то], сказал: эта болезнь не к смерти, но к славе Божией, да прославится через нее Сын Божий.

УПО: Як почув же Ісус, то промовив: Не на смерть ця недуга, а на Божу славу, щоб Син Божий прославився нею.

KJV: When Jesus heard that, he said, This sickness is not unto death, but for the glory of God, that the Son of God might be glorified thereby.

5. Иисус же любил Марфу и сестру ее и Лазаря.

УПО: А Ісус любив Марту, і сестру її, і Лазаря.

KJV: Now Jesus loved Martha, and her sister, and Lazarus.

6. Когда же услышал, что он болен, то пробыл два дня на том месте, где находился.

УПО: А коли Він почув, що нездужає той, то зостався два дні на тім місці, де був.

KJV: When he had heard therefore that he was sick, he abode two days still in the same place where he was.

7. После этого сказал ученикам: пойдем опять в Иудею.

УПО: Після ж того говорить до учнів: Ходімо знову в Юдею.

KJV: Then after that saith he to his disciples, Let us go into Judaea again.

8. Ученики сказали Ему: Равви! давно ли Иудеи искали побить Тебя камнями, и Ты опять идешь туда?

УПО: Йому учні сказали: Учителю, таж допіру юдеї хотіли камінням побити Тебе, а Ти знов туди підеш?

KJV: His disciples say unto him, Master, the Jews of late sought to stone thee; and goest thou thither again?

9. Иисус отвечал: не двенадцать ли часов во дне? кто ходит днем, тот не спотыкается, потому что видит свет мира сего;

УПО: Ісус відповів: Хіба дня не дванадцять годин? Як хто ходить за дня, не спіткнеться, цьогосвітнє бо світло він бачить.

KJV: Jesus answered, Are there not twelve hours in the day? If any man walk in the day, he stumbleth not, because he seeth the light of this world.

10. а кто ходит ночью, спотыкается, потому что нет света с ним.

УПО: А хто ходить нічної пори, той спіткнеться, бо немає в нім світла.

KJV: But if a man walk in the night, he stumbleth, because there is no light in him.

11. Сказав это, говорит им потом: Лазарь, друг наш, уснул; но Я иду разбудить его. УПО: Оце Він сказав, а по тому говорить до них: Друг наш Лазар заснув, та піду розбудити Його.

KJV: These things said he: and after that he saith unto them, Our friend Lazarus sleepeth; but I go, that I may awake him out of sleep.

12. Ученики Его сказали: Господи! если уснул, то выздоровеет.

УПО: А учні сказали Йому: Як заснув, то він, Господи, видужає. KJV: Then said his disciples, Lord, if he sleep, he shall do well.

13. Иисус говорил о смерти его, а они думали, что Он говорит о сне обыкновенном.

УПО: Та про смерть його мовив Ісус, вони ж думали, що про сонний спочинок Він каже.

KJV: Howbeit Jesus spake of his death: but they thought that he had spoken of taking of rest in sleep.

14. Тогда Иисус сказал им прямо: Лазарь умер;

УПО: Тоді просто сказав їм Ісус: Умер Лазар.

KJV: Then said Jesus unto them plainly, Lazarus is dead.

15. и радуюсь за вас, что Меня не было там, дабы вы уверовали; но пойдем к нему.

УПО: І Я тішусь за вас, що там Я не був, щоб повірили ви. Та ходімо до нього.

KJV: And I am glad for your sakes that I was not there, to the intent ye may believe; nevertheless let us go unto him.

16. Тогда Фома, иначе называемый Близнец, сказал ученикам: пойдем и мы умрем с ним.

УПО: Сказав же Хома, називаний Близнюк, до співучнів: Ходімо й ми, щоб із Ним повмирати.

KJV: Then said Thomas, which is called Didymus, unto his fellowdisciples, Let us also go, that we may die with him.

17. Иисус, придя, нашел, что он уже четыре дня в гробе.

УПО: Як прибув же Ісус, то знайшов, що чотири вже дні той у гробі.

KJV: Then when Jesus came, he found that he had lain in the grave four days already.

18. Вифания же была близ Иерусалима, стадиях в пятнадцати;

УПО: А Віфанія поблизу Єрусалиму була, яких стадій з п'ятнадцять.

KJV: Now Bethany was nigh unto Jerusalem, about fifteen furlongs off:

19. и многие из Иудеев пришли к Марфе и Марии утешать их [в] [печали] о брате их.

УПО: І багато з юдеїв до Марти й Марії прийшли, щоб за брата розважити їх.

KJV: And many of the Jews came to Martha and Mary, to comfort them concerning their brother.

20. Марфа, услышав, что идет Иисус, пошла навстречу Ему; Мария же сидела дома.

УПО: Тоді Марта, почувши, що надходить Ісус, побігла зустріти Його, Марія ж удома сиділа.

KJV: Then Martha, as soon as she heard that Jesus was coming, went and met him: but Mary sat still in the house.

21. Тогда Марфа сказала Иисусу: Господи! если бы Ты был здесь, не умер бы брат мой.

УПО: I Марта сказала Ісусові: Коли б, Господи, був Ти отут, то не вмер би мій брат... KJV: Then said Martha unto Jesus, Lord, if thou hadst been here, my brother had not died.

22. Но и теперь знаю, что чего Ты попросишь у Бога, даст Тебе Бог.

УПО: Та й тепер, знаю я, що чого тільки в Бога попросиш, то дасть Тобі Бог!

KJV: But I know, that even now, whatsoever thou wilt ask of God, God will give it thee.

23. Иисус говорит ей: воскреснет брат твой.

УПО: Промовляє до неї Ісус: Воскресне твій брат! KJV: Jesus saith unto her, Thy brother shall rise again.

24. Марфа сказала Ему: знаю, что воскреснет в воскресение, в последний день.

УПО: Відказує Марта Йому: Знаю, що в воскресення останнього дня він воскресне.

KJV: Martha saith unto him, I know that he shall rise again in the resurrection at the last day.

25. Иисус сказал ей: Я есмь воскресение и жизнь; верующий в Меня, если и умрет, оживет.

УПО: Промовив до неї Ісус: Я воскресення й життя. Хто вірує в Мене, хоч і вмре, буде жити.

KJV: Jesus said unto her, I am the resurrection, and the life: he that believeth in me, though he were dead, yet shall he live:

26. И всякий, живущий и верующий в Меня, не умрет вовек. Веришь ли сему?

УПО: І кожен, хто живе та хто вірує в Мене, повіки не вмре. Чи ти віруєш в це?

KJV: And whosoever liveth and believeth in me shall never die. Believest thou this?

27. Она говорит Ему: так, Господи! я верую, что Ты Христос, Сын Божий, грядущий в мир.

УПО: Вона каже Йому: Так, Господи! Я вірую, що Ти Христос, Син Божий, що має прийти на цей світ.

KJV: She saith unto him, Yea, Lord: I believe that thou art the Christ, the Son of God, which should come into the world.

28. Сказав это, пошла и позвала тайно Марию, сестру свою, говоря: Учитель здесь и зовет тебя.

УПО: І промовивши це, відійшла, та й покликала нишком Марію, сестру свою, кажучи: Учитель тут, і Він кличе тебе!

KJV: And when she had so said, she went her way, and called Mary her sister secretly, saying, The Master is come, and calleth for thee.

29. Она, как скоро услышала, поспешно встала и пошла к Нему.

УПО: А та, як зачула, квапливо встала й до Нього пішла.

KJV: As soon as she heard that, she arose quickly, and came unto him.

30. Иисус еще не входил в селение, но был на том месте, где встретила Его Марфа. УПО: А Ісус не ввійшов був іще до села, а знаходивсь на місці, де Марта зустріла Його. KJV: Now Jesus was not yet come into the town, but was in that place where Martha met him.

31. Иудеи, которые были с нею в доме и утешали ее, видя, что Мария поспешно встала и вышла, пошли за нею, полагая, что она пошла на гроб--плакать там.

УПО: Юдеї тоді, що були з нею в домі й її розважали, як побачили, що Марія квапливо встала й побігла, подалися за нею, гадаючи, що до гробу пішла вона, плакати там. KJV: The Jews then which were with her in the house, and comforted her, when they saw Mary, that she rose up hastily and went out, followed her, saying, She goeth unto the grave to weep there.

32. Мария же, придя туда, где был Иисус, и увидев Его, пала к ногам Его и сказала Ему: Господи! если бы Ты был здесь, не умер бы брат мой.

УПО: Як Марія ж прийшла туди, де був Ісус, і Його вгледіла, то припала до ніг Йому та й говорила до Нього: Коли б, Господи, був Ти отут, то не вмер би мій брат!

KJV: Then when Mary was come where Jesus was, and saw him, she fell down at his feet, saying unto him, Lord, if thou hadst been here, my brother had not died.

33. Иисус, когда увидел ее плачущую и пришедших с нею Иудеев плачущих, Сам восскорбел духом и возмутился

УПО: A Ісус, як побачив, що плаче вона, і плачуть юдеї, що з нею прийшли, то в дусі розжалобився та й зворушився Сам,

KJV: When Jesus therefore saw her weeping, and the Jews also weeping which came with her, he groaned in the spirit, and was troubled.

34. и сказал: где вы положили его? Говорят Ему: Господи! пойди и посмотри. УПО: і сказав: Де його ви поклали? Говорять Йому: Іди, Господи, та подивися! KJV: And said, Where have ye laid him? They said unto him, Lord, come and see.

35. Иисус прослезился.

УПО: І закапали сльози Ісусові...

KJV: Jesus wept.

36. Тогда Иудеи говорили: смотри, как Он любил его.

УПО: А юдеї казали: Дивись, як кохав Він його! KJV: Then said the Jews, Behold how he loved him!

37. А некоторые из них сказали: не мог ли Сей, отверзший очи слепому, сделать, чтобы и этот не умер?

УПО: А з них дехто сказали: Чи не міг же зробити Отой, Хто очі сліпому відкрив, щоб і цей не помер?

KJV: And some of them said, Could not this man, which opened the eyes of the blind, have caused that even this man should not have died?

38. Иисус же, опять скорбя внутренно, приходит ко гробу. То была пещера, и камень лежал на ней.

УПО: Ісус же розжалобивсь знову в Собі, і до гробу прийшов. Була ж то печера, і камінь на ній налягав.

KJV: Jesus therefore again groaning in himself cometh to the grave. It was a cave, and a stone lay upon it.

39. Иисус говорит: отнимите камень. Сестра умершего, Марфа, говорит Ему: Господи!

уже смердит; ибо четыре дня, как он во гробе.

УПО: Промовляє Ісус: Відваліть цього каменя! Сестра вмерлого Марта говорить до Нього: Уже, Господи, чути, бо чотири вже дні він у гробі...

KJV: Jesus said, Take ye away the stone. Martha, the sister of him that was dead, saith unto him, Lord, by this time he stinketh: for he hath been dead four days.

40. Иисус говорит ей: не сказал ли Я тебе, что, если будешь веровать, увидишь славу Божию?

УПО: Ісус каже до неї: Чи тобі не казав Я, що як будеш ти вірувати, славу Божу побачиш? KJV: Jesus saith unto her, Said I not unto thee, that, if thou wouldest believe, thou shouldest see the glory of God?

41. Итак отняли камень [от пещеры], где лежал умерший. Иисус же возвел очи к небу и сказал: Отче! благодарю Тебя, что Ты услышал Меня.

УПО: І зняли тоді каменя. А Ісус ізвів очі до неба й промовив: Отче, дяку приношу Тобі, що Мене Ти почув.

KJV: Then they took away the stone from the place where the dead was laid. And Jesus lifted up his eyes, and said, Father, I thank thee that thou hast heard me.

42. Я и знал, что Ты всегда услышишь Меня; но сказал [сие] для народа, здесь стоящего, чтобы поверили, что Ты послал Меня.

УПО: Та Я знаю, що Ти завжди почуєш Мене, але ради народу, що довкола стоїть, Я сказав, щоб увірували, що послав Ти Мене.

KJV: And I knew that thou hearest me always: but because of the people which stand by I said it, that they may believe that thou hast sent me.

43. Сказав это, Он воззвал громким голосом: Лазарь! иди вон.

УПО: І, промовивши це, Він скричав гучним голосом: Лазарю, вийди сюди!

KJV: And when he thus had spoken, he cried with a loud voice, Lazarus, come forth.

44. И вышел умерший, обвитый по рукам и ногам погребальными пеленами, и лице его обвязано было платком. Иисус говорит им: развяжите его, пусть идет.

УПО: І вийшов померлий, по руках і ногах обв'язаний пасами, а обличчя у нього було перев'язане хусткою... Ісус каже до них: Розв'яжіть його та й пустіть, щоб ходив...

KJV: And he that was dead came forth, bound hand and foot with graveclothes: and his face was bound about with a napkin. Jesus saith unto them, Loose him, and let him go.

45. Тогда многие из Иудеев, пришедших к Марии и видевших, что сотворил Иисус, уверовали в Него.

УПО: І багато з юдеїв, що посходилися до Марії, та бачили те, що Він учинив, у Нього ввірували.

KJV: Then many of the Jews which came to Mary, and had seen the things which Jesus did, believed on him.

46. А некоторые из них пошли к фарисеям и сказали им, что сделал Иисус.

УПО: А деякі з них пішли до фарисеїв, і їм розповіли, що Ісус учинив.

KJV: But some of them went their ways to the Pharisees, and told them what things Jesus had done.

47. Тогда первосвященники и фарисеи собрали совет и говорили: что нам делать? Этот Человек много чудес творит.

УПО: Тоді первосвященики та фарисеї скликали раду й казали: Що маємо робити, бо Цей Чоловік пребагато чуд чинить?

KJV: Then gathered the chief priests and the Pharisees a council, and said, What do we? for this man doeth many miracles.

48. Если оставим Его так, то все уверуют в Него, и придут Римляне и овладеют и местом нашим и народом.

УПО: Якщо так позоставимо Його, то всі в Нього ввірують, і прийдуть римляни, та й візьмуть нам і Край, і народ!

KJV: If we let him thus alone, all men will believe on him: and the Romans shall come and take away both our place and nation.

49. Один же из них, некто Каиафа, будучи на тот год первосвященником, сказал им: вы ничего не знаете,

УПО: А один із них, Кайяфа, що був первосвящеником року того, промовив до них: Ви нічого не знаєте,

KJV: And one of them, named Caiaphas, being the high priest that same year, said unto them, Ye know nothing at all,

50. и не подумаете, что лучше нам, чтобы один человек умер за людей, нежели чтобы весь народ погиб.

УПО: і не поміркуєте, що краще для вас, щоб один чоловік прийняв смерть за людей, аніж

щоб увесь народ мав загинути!

KJV: Nor consider that it is expedient for us, that one man should die for the people, and that the whole nation perish not.

51. Сие же он сказал не от себя, но, будучи на тот год первосвященником, предсказал, что Иисус умрет за народ,

УПО: А того не сказав сам від себе, але, первосвящеником бувши в тім році, пророкував, що Ісус за народ мав умерти,

KJV: And this spake he not of himself: but being high priest that year, he prophesied that Jesus should die for that nation;

52. и не только за народ, но чтобы и рассеянных чад Божиих собрать воедино.

УПО: і не лише за народ, але й щоб сполучити в одне розпорошених Божих дітей.

KJV: And not for that nation only, but that also he should gather together in one the children of God that were scattered abroad.

53. С этого дня положили убить Его.

УПО: Отож, від того дня вони змовилися, щоб убити Його.

KJV: Then from that day forth they took counsel together for to put him to death.

54. Посему Иисус уже не ходил явно между Иудеями, а пошел оттуда в страну близ пустыни, в город, называемый Ефраим, и там оставался с учениками Своими. УПО: І тому не ходив більш Ісус між юдеями явно, але звідти вдавсь до околиць поближче пустині, до міста, що зветься Єфрем, і тут залишався з Своїми учнями. KJV: Jesus therefore walked no more openly among the Jews; but went thence unto a country near to the wilderness, into a city called Ephraim, and there continued with his disciples.

55. Приближалась Пасха Иудейская, и многие из всей страны пришли в Иерусалим перед Пасхою, чтобы очиститься.

УПО: Наближалася ж Пасха юдейська, і багато-хто з Краю вдались перед Пасхою в Єрусалим, щоб очистити себе.

KJV: And the Jews' passover was nigh at hand: and many went out of the country up to Jerusalem before the passover, to purify themselves.

56. Тогда искали Иисуса и, стоя в храме, говорили друг другу: как вы думаете? не придет ли Он на праздник?

УПО: І шукали Ісуса вони, а в храмі стоявши, гомоніли один до одного: А як вам здається? Хіба Він не прийде на свято?

KJV: Then sought they for Jesus, and spake among themselves, as they stood in the temple, What think ye, that he will not come to the feast?

57. Первосвященники же и фарисеи дали приказание, что если кто узнает, где Он будет, то объявил бы, дабы взять Его.

УПО: А первосвященики та фарисеї наказа дали: як дізнається хто, де Він перебуватиме, нехай донесе, щоб схопити Його.

KJV: Now both the chief priests and the Pharisees had given a commandment, that, if any man knew where he were, he should shew it, that they might take him.